

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

30.01.2026

Баулы шәһәре

КАРАР

№17

2026-2030 елларга «Татарстан Республикасы
Баулы муниципаль районы яшьләрендә
толерантлык тәрбияләү» муниципаль
программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрендәге 489-ФЗ номерлы Федераль законга, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру стратегиясен 2030 елга кадәр раслау турында» 2024 елның 17 августындагы 2233-р номерлы карарына ярашлы рәвештә, яшьләрнең үзара аралашуында толерантлык нормаларын формалаштыру һәм гамәлгә кертү максатында, жәмгыятьтә аерым шәхесләрнең һәм төрле социаль хәлләрдә аерым яшьләр төркемнәренең тотрыклы тәртибен тәэмин итү максатында, Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР ИТӘ:

1. 2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районында кушымтада бирелә торган «Яшьләрдә толерантлык тәрбияләү» муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуну Баулы муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча беренче урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

Д.Л. Бакиров

Татарстан Республикасы
Баулы муниципаль районы
Башкарма комитетының
2026 елның 30 гыйнварындагы
17 номерлы карары белән
РАСЛАНГАН

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА
«2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы яшьләрендә толерантлык тәрбияләү»

I. ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның атамасы	Баулы муниципаль районының яшьләр арасында толерантлык тәрбияләү муниципаль программасы (Татарстан Республикасы) 2026-2030 елларга (алга таба - Программа)		
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы Башкарма комитеты		
Программаның координатор	«Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының яшьләр эшләре бүлеге» МКУ		
Программаны эшләүчеләр	«Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының яшьләр эшләре бүлеге» МКУ		
Программаның максаты	Яшьләрнең шәхесара аралашуында толерантлы тәртип нормаларын формалаштыру һәм гамәлгә кертү, жәмгыятьтә аерым шәхесләрнең һәм төрле социаль хәлләрдә аерым яшьләр төркемнәренең тотрыклы тәртибен тәэмин итү өчен билгеләнгән.		
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - үзеңне танып белү сәләтен үстерү; - социаль сизгерлекне үстерү (эмпатия сәләте); - үз-үзеңне анализлау сәләтен, үзең турында уңай эчке диалог алып бару күнекмәләрен үстерү; - үз халкыңа уңай караш формалаштыру; - үз-үзеңне хөрмәт итү хисен һәм башка кешеләрнең дәрәжәсен, аларның милли, этник, дини һәм социаль чыгышына һәм шәхси үзенчәлекләренә карамастан, хөрмәт итү күнекмәсен үстерү; - яшьләргә толерантлык, толерант шәхес, толерантлык чикләре турында теоретик белемнәр үзләштерүне тәэмин итү 		
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2026-2030 еллар		
Чыганаclar һәм еллар буенча бүлеп Программаны финанслау күләмнәре	Ел	Фаразланган чаралар күләме, мең сумнарда	
		Муниципаль район бюджеты	Бюджеттан тыш чыганаclar
	2026	10,0	-
	2027	10,0	-
	2028	10,0	-
	2029	10,0	-
	2030	10,0	-
	Барлығы:	50,0	-
Программаны финанслауның гомуми күләме 50,0 мең сум тәшкил итә. Искәрмә: Программага финанслау күләмнәре фаразлы характерга ия һәм тиешле елга һәм планлы чорга тиешле			

	дәрәжәләрдә бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтелә.
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләргә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләргә күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - рухи кыйммәтләрнең әһәмиятен арттыру өчен уңай шартлар тудыру; - үсмерләр һәм яшьләр арасында түземле аң формалаштыруга ярдәм итүче белем бирү һәм тәрбия мохите булдыру һәм үстерү; - Россия мәдәниятең милли традицияләрен торгызу; - үсмерләр һәм яшьләрдә толерант шәхес сыйфатларын үстерү, көндәлек тормышта толерантлыкның мөһим принциптарын аңлау һәм куллану сәләте; - конфликтларны кисәтү яки аларны зур булмаган юл белән чишү осталыгы; - тәрбияле, социаль актив, толерант коллектив формалашу, анда һәр аерым шәхес җәмгыятькә толерант мөнәсәбәт төшенчәсе формалашкан гармонияле һәм һәрьяклап үскән шәхес булу.

II. Гомуми нигезләмәләр

Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының 2026-2030 елларга «Яшьләрнең толерантлыгын тәрбияләү» муниципаль программасы (алга таба - Программа) яшьләрнең шәхси аралашуында толерант тәртип нормаларын формалаштыру һәм гамәлгә кертүгә юнәлдерелгән, бу җәмгыятьтә аерым шәхесләрнең һәм яшьләр төркемнәренең төрле социаль хәлләрдә тотрыклы тәртибен тәэмин итәргә тиеш.

Хәзерге җәмгыятьтә, икътисади, белем бирү һәм рухи катламлану белән бәйле рәвештә, кеше һәм аның тормыштагы максаты турында төрле карашлар бар. Төрле партияләр, оешмалар, дини конфессияләр, милли берләшмәләр тәрбия максатларын еш кына бер-берсенә капма-каршы итеп формалаштыралар. Тәрбия максатлары мәсьәләсе аеруча әһәмиятле булып тора, чөнки Россия гражданның яңа буыны формалашу процессы бара. Баулы муниципаль районында яшьләрнең рухи-әхлакый үсешен тәэмин итү юлы белән Программаны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырыла:

- аларны төп гомумкешелек кыйммәтләренә, гаилә кыйммәтләренә, үз этник, конфессиональ, социаль төркемнәренә якынайту;
- аларда Россия гражданы буларак идентичлык формалаштыру контекстында гомумкешелек кыйммәтләрен сөндөрү;
- баланы Ватанга мөһәббәт һәм үз халкының һәм иленең мәдәни-тарихи мирасын хөрмәт итү рухында тәрбияләү;
- җәмгыятьтә һәм гаиләдә социаль җаваплы тәртип нигезләрен формалаштыру.

Төрле илләр һәм халыкларның мәдәнияте, дине, сәнгате белән танышу яшьләргә үз дөньяга карашларын формалаштыруда ярдәм итәчәк, үзләренең шәхси "Мин"ен аңлауга этәргеч бирәчәк. Хәзерге Россия чынбарлыгының катлаулы социаль-сәясәт шартлары, шул

исәптән белем бирү мохите, аның эчке һәм тышкы киңлекләре белән, толерантлык тәрбияләү проблемасын актуальләштерде, бу исә практик чишелеш таләп итә.

III. Программаның төп максатлары, бурычлары һәм гамәлгә ашыру вакыты

Программаның максаты: яшьләр арасында шәхесара аралашуда толерантлы тәртип нормаларын формалаштыру һәм гамәлгә кертү, жәмгыятьтә аерым шәхесләрнең һәм төрле яшьләр төркемнәренең тотрыклы тәртибен тәмин итү.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- рухи кыйммәтләрнең әһәмиятен арттыру өчен уңай шартлар тудыру;
- толерант аң формалаштыруга ярдәм итүче белем бирү һәм тәрбия мохите булдыру һәм үстерү;

- яшүсмерләр һәм яшьләрдә толерант шәхес сыйфатларын үстерү, көндәлек тормышта толерантлыкның төп принципларын аңлау һәм куллану сәләтен үстерү;

- конфликтларны кисәтү яки аларны жиңел юл белән чишү осталыгы;

- тәрбияле, социаль актив, толерант коллектив формалаштыру, анда һәрбер аерым шәхес гармонияле һәм күп яклы үсеш алган, жәмгыятькә толерант мөнәсәбәт формалашкан шәхес булып тора;

- шәхесне мәдәният, тынычлык һәм көч кулланмау, толерантлык, үзара аңлашу һәм хезмәттәшлек рухында, демократиягә, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт рухында тәрбияләү;

- конфликтларны конструктив чишү, каршылыкларны жиңү һәм компромисска ирешү күнекмәләренә өйрәтү;

- яшүсмерләр һәм яшьләр арасында толерантлыкны ныгыту, аны жәмгыятьнең иң мөһим кыйммәте итеп кабул итү.

- күпмилләтле Россия жәмгыяте кыйммәтләре, гомумроссия гражданлык үзенчәлеге һәм мәдәни үзаң, кеше хокукларын һәм ирекләрен саклау принциплары нигезендә Баулы муниципаль районында толерантлык мохитен ныгыту;

- үсмерләр һәм яшьләрдә толерант шәхес сыйфатларын үстерү, башка мәдәниятләрне кабул итүгә ачык, ирекне бәяләүче, кеше дәрәжәсен һәм шәхесен хөрмәт итүче сизгер һәм жаваплы гражданныр тәрбияләү максатыннан;

- толерантлыкның төп принципларын аңлау һәм аларны көндәлек тормышта куллану сәләтен үстерү;

- конфликтларны кисәтү һәм аларны көч кулланмыйча чишү сәләтен үстерү.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2026-2030 елларны (5 этап) үз эченә ала:

1 этап - 2026 ел;

2 этап - 2027 ел;

3 этап - 2028 ел;

4 этап - 2029 ел;

5 этап - 2030 ел.

IV. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Өлеге Программаны гамәлгә ашыруга бәйлә чараларны финанслау Баулы муниципаль районы бюджетында тиешле максатларга каралган ассигнованиеләр хисабына гамәлгә ашырыла.

	2026 ел. (мең сумнарда)	2027 ел. (мең сумнарда)	2028 ел. (мең сумнарда)	2029 ел. (мең сумнарда)	2030 ел. (мең сумнарда)
Жирле бюджет	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Барлығы:	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру өчен «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ (алга таба – яшьләр эшләре бүлеге) җаваплы, ул максатчан индикаторларны мониторинглый. Программаны гамәлгә ашыруда Яшьләр эшләре бүлегенең барлык структуралары һәм карамагындагы учреждениеләре, шулай ук җәмәгать яшьләр оешмалары үзләренең билгеләнгән эш юнәлешләре буенча катнаша. Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы төп башкаручылар белән үзара эшчәнлекне тәэмин итә, чараларның үтәлешен һәм акчаларның нәтиҗәле файдаланылуын контрольдә тотта.

VI. Программаны гамәлгә ашыру чаралары

№ т/б	Чараның атамасы	Чыгымнар суммасы, мең сум					Барлығы
		2026	2027	2028	2029	2030	
1.	«Яхшылык дөньяны коткарачак!» фото-конкурсы	-	-	-	-	-	-
2.	«Национализм, расизм, фашизм - заманча дөнья өчен куркыныч» түгәрәк өстәле	-	-	-	-	-	-
3.	Профилактик әңгәмә: «Толерантлы төртип нормалары»	-	-	-	-	-	-
4.	«Россия җәмгыятендә төрле экстремизм төрләрен профилактикалау» акциясе	-	-	-	-	-	-

5.	«Минем толерант дөнъям» рәсемнәр конкурсы	-	-	-	-	-	-
6.	«Толерантлы тәртипнең иң яхшы белгече» профилактик уены	-	-	-	-	-	-
7.	Яшьләрне толерант тәрбияләү мәсьәләләрен социаль челтәрләрдә системалы яктырту	-	-	-	-	-	-
8.	«Гаилә» гаилә фестивале	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,0
Барлығы:		10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,0

Программаның максатлары, бурычлары, нәтижәләрне бәяләү индикаторлары
Программага кушымтада китерелгән.

VII. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү

Программада каралган чараларны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- балалар һәм үсмерләрдә толерантлык тәрбияләүне формалаштыру;
- рухи кыйммәтләрнең әһәмиятен арттыру өчен уңай шартлар тудыруны көчәйтү;
- үсмерләр һәм яшьләр арасында толерант шәхес сыйфатларын үстерү, көндәлек тормышта толерантлыкның иң мөһим принциптарын аңлау һәм куллану сәләтен арттыру;
- рухи кыйммәтләрнең әһәмиятен арттыру өчен уңай шартлар тудыру;
- конфликтларны кисәтү яки аларны зур булмаган юл белән чишү;
- Россия мәдәниятең милли традицияләрен торгызу.

2026-2030 елларга «Татарстан Республикасы
Баулы муниципаль районы яшьләрендә
толерантлык тәрбияләү» муниципаль программасына
Кушымта

“2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы яшьләрендә толерантлык тәрбияләү”
муниципаль программасының максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары

Төп чараларның атамалары	Башкаручылар	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлар ы	Индикаторлар күрсәткече (еллар буенча)					Район бюджеты акчалары исәбеннән финанслау (мең сум)				
			2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Максат: Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районында аерым шәхесләрен дә, шулай ук яшьләрен аерым төркемнән дә жәмгыятьтә үз-үзләрен тотуның тотрыклылыгын тәмин итәргә тиешле толерант тәртип нормаларын яшьләрен шәхесара аралашу практикасына керту һәм формалаштыру												
1нче бурыч. Үз-үзеңне танып белү сәләтен үстерү												
1.1. Балалар һәм үсмерләр арасында фото һәм рәсем конкурслары үткөрү.	«ТР БМР Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ	Балалар һәм яшьләр өлеше, процентларда	80	85	90	95	100	-	-	-	-	-
1.2. Үсмерләрнең толерантлык тәрбиәләү профиләктик үткөрү.	«ТР БМР Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ	Балалар һәм яшьләр өлеше, процентларда	90	100	150	200	250	-	-	-	-	-
2нче мәсьәлә. Үз халкыңа карата уңай мөнәсәбәт формалаштыру												
2.1. Укучылар өчен толерантлык тәрбиәләү	«ТР БМР Яшьләр	Балалар һәм яшьләр	90	100	150	200	250	-	-	-	-	-

турында лекцияләр, әңгәмеләр үткөрү.	эшләре бүлеге» МКУ	өлеше, процентларда											
3 нче мәсьәлә. Милли, этник, дини һәм социаль үзенчәлекләргә һәм индивидуаль үзенчәлекләргә бәйсез рәвештә, башка кешеләрнең үз абруен үстерү һәм аларның дәрәжәсен хөрмәт итү													
3.1. Яшьләрдә түземлек тәрбияләү турында «Түгәрәк өстөл» очрашулары үткөрү.	«ТР БМР Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ	Яшьләргә толерантлык тәрбияләүдә катнашучы балалар һәм яшьләр өлеше, процентларда	60	70	80	90	100	-	-	-	-	-	-
3.2. Чаралар, гаилә фестивальләре оештыру	«ТР БМР Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ	Чараларда катнашучы балалар һәм яшьләр өлеше, процентларда	90	100	150	200	250	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
4 нче бурыч. Яшьләрнең толерантлык, толерантлык, толерантлык турында теоретик белемнәрен үзләштерүен тәэмин итү													
4.1. Үсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау буенча тренинглар үткөрү.	«ТР БМР Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ	Балалар һәм яшьләр өлеше, процентларда	80	84	90	95	100	-	-	-	-	-	-
4.2. Мәктәп учреждениеләрендә төрле экстремизм төрләренә каршы профилактик чаралар үткөрү.	«ТР БМР Яшьләр эшләре бүлеге» МКУ	Балалар һәм яшьләр өлеше, процентларда	80	84	90	95	100	-	-	-	-	-	-
Барлығы:								10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0